

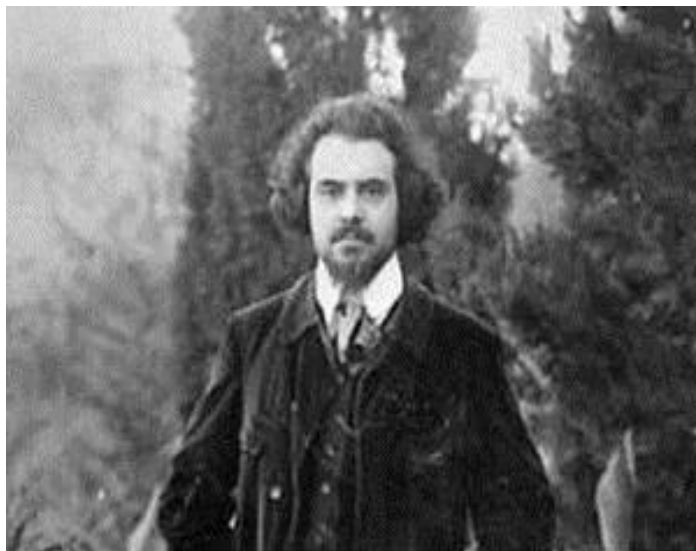
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ТА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ІСТОРІЇ БІЛОРУСІ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

“СЬОМІ БЕРДЯЄВСЬКІ ЧИТАННЯ”

7 червня 2019 року

Біла Церква

2019

УДК 82-92:316.46

Мельник Л. М. канд. політ. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Milam2015@ukr.net

ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕЛІТИ В ПОЛІТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ТРОХИМА ЗІНЬКІВСЬКОГО

Поряд з ідеями класиків періоду другої половини XIX століття слід виокремити публіциста та громадського діяча Трохима Зіньківського, котрий в своїх працях розглядав питання ролі національної еліти в житті суспільства.

Т. Зіньківський аналізуючи історію України в порівнянні із світовою історією, наголошує на тому, що нема такого народу, у якого б його „інтелігенція” поставила свій інтерес понад загальний, зробила його важливішим за інтерес і бажання інших членів суспільства. Т. Зіньківський зазначає: „У кожного народу, що живе культурним життям, інтелігенція розбивається на різні течії, що пливають різно, держаться різних думок в громадським житті, але це не лихо – навпаки, - з багатьох ідейних течій мусить покористуватись добро громадське, бо що більше тих течій, то більше поля вони оживляють своєю водою і, спливаючи до купи в одне море, себто маючи своєю метою і кінцем своїм добро свого народу, витворюють багатий на воду потік духовного житт” [1, с. 82].

Досліджуючи різні політичні течії, настрої, що існували у тогочасному середовищі політичної еліти України, мислитель із прикрістю зазначає, що ці течії течуть ”в різні моря, доповнюють здебільшого чужі води, лишають Україну без усякого духовного напою” [1, с.83] Отже, робить висновок Т. Зіньківський, що українська еліта зрадила у своїй більшості інтереси нації заради збереження і примноження власних станових привілеїв. І всі негаразди, які випадали на долю українського народу вбачає він у існуючій на той час еліті та її якості: “Історія української інтелігенції навч дає нам бачити, яка нікчемна, яка безплідна, яка хирна та шкідлива буде інтелігенція, що не матиме в своєму народі коріння, не дбатиме про його просвіту, а намагатиметься тільки до того, щоб стати поверх народу, загнудати його і панувати через його криваву працю” [2, с. 33]. Цілком закономірно, вважає мислитель, що в свою чергу у народу виробилось досить негативне ставлення до своєї еліти, яка в ім’я власної наживи слугує іноземним панам.

Мислитель доводить, що саме від діяльності національної еліти залежать долі тисяч людей “як не як, яка не буде погана інтелігенція, хоч би що народ мав виробив, які хороші основи життя, а все вона (інтелігенція) має найбільшу вагу в історії народу, вона народ веде і може завести свій народ в вовківню, у вир, в провалля і занাপстити його. Це й зробила українська інтелігенція з нашим вільним, багато обдарованим духовними силами народом” [2, с. 33].

Мислитель, піднімаючи питання про національне визволення українського народу, звертається до земляків, ставлячи перед ними головне завдання – формування національної еліти, тієї провідної верстви, яка прагнула б до розвитку рідної культури, здійснювала політику в інтересах народу: “і ця борня національна мусить бути доти, доки справжня українська інтелігенція не завоює собі пануючого стану” [2, с. 37].

Еліта мусить бути складовою частиною нації, відповідати перед нею й вести її, оскільки, на думку Т. Зіньківського, “ненациональна інтелігенція” не може працювати на благо українського народу, маючи зовсім інші культурні цінності. Більше того, саме на національну еліту мислитель покладає завдання національного визволення українців.

Проте внесення в українську свідомість ідеї ненависті до інших національностей, вважає мислитель, є неприйнятним способом відродження України, так як націоналізм повинен мати гуманний характер. Цей висновок можна зробити із його твердження про те, що: „В чистім благороднім розумінню націоналізм, як почуття природне, мусить бути під контролем ідей гуманізму – любити свій народ, працювати для нього не значить зневажати і ненавидіти іншу яку народність. Кожна людина мусить дивитися на всіх інших людей однаково, як на людей, поводитися з ними як собі того бажаєш... Це праця для свого народу – так ми розуміємо

націоналізм і такий мусить бути український націоналізм” [2, с. 39]. Отже, еліта підтримуючи ідею національного звільнення українців, повинна орієнтуватися на ті принципи націоналізму, які сповідував Т. Зіньківський – любов до власного народу з одночасною повагою прав та інтересів інших народів.

Література:

1. Зіньківський Т. Молода Україна, її становище і шлях // Писання Трохима Зіньківського. – Львів, 1896. – Кн.2. – С. 82-119.
2. Політологія Кінець XIX – перша половина XXст., / за ред. О. Семків Львів, 1996. – 800 с.

УДК 340.12.

Бровко Н. І., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЗВИТОК УЯВЛЕНЬ ПРО ПРАВОСВІДОМІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ В ПОГЛЯДАХ ВІТЧИЗНЯНИХ МИТЦІВ

В юридичній науці правосвідомість розглядається як форма суспільної свідомості, що поєднує систему поглядів, ідей, уявлень, теорій, а також почуттів, емоцій і переживань, які визначають ставлення людей до правової системи. У структурі правосвідомості виділяються сторони: світоглядна, або інтелектуальна (погляди, ідеї, теорії); психологічна (почуття, емоції, переживання); поведінкова (правомірна поведінка, правова активність, правопорушеннятощо, які характеризують фактичну реакцію людини на функціонування елементів правової системи.)

Правосвідомість - багатогранне поняття, яке визначається, зокрема, як сукупність раціональних факторів, які не тільки відображають усвідомлення правової дійсності, але і впливають на неї, формуючи готовність особистості до правової поведінки, завжди викликає особливу увагу з боку мислителів, філософів, вчених-правознавців та інших видатних особистостей в історії розвитку суспільства. Ці питання нашли своє відображення у багатьох пам'ятках філософії, права, моралі, релігії тощо, які увійшли до золотого фонду культурної спадщини людства.

В усі часи мислителі розглядали процес формування правосвідомості особистості по-різному, що залежало від пануючих суспільних відносин, поглядів, установок, тощо. Протягом всього періоду багатовікового існування автохтонного українського народу безпосередній вплив на його життєві цінності мали цілі та інтереси соціуму, релігійні догмати та ідеологічні установки, моральні та правові норми, що панували та панують нині у суспільстві.

Ці принципи та моральні устої, формувались під впливом філософсько-правових, морально-етичних, ментально-традиційних та інших факторів, які знайшли своє відображення у працях видатних представників Українського народу – представників всіх національностей, що проживали та проживають нині на території Української держави.

Варто звернути увагу на збірку праць І.Галатовського «Ключ розуміння», що написані у стилі риторичної культури бароко. Вони містили в собі думки морально-духовного спрямування, з представленими проповідями і гомілетичним трактатом та були направлені на формування релігійного світогляду особи.

Заслуговують на увагу і праці Григорія Сковороди, який у своїх творах зі злою іронією, критикує розповсюджену в ті часи систему навчання та виховання, що передбачала не виховання справжньої освіченої особистості, а нанесення зовнішнього манерного лоску на тлі презирства до суспільно-корисної праці. Натомість мислитель вважав метою виховання - навчити людину знаходити істину, пізнавати явища природи та, головне, прищепити благородні почуття, такі, як любов, дружба, вдячність, безкорисна діяльність на благо суспільства [1, с. 320].

Необхідність побудови навчального процесу у відповідності з практичними потребами суспільства, а не за панівними традиціями німецьких університетів того часу обґрунтовує у книзі «Про

ЗМІСТ

Іщенко М. П. Сучасна філософія про об'єктивний закон глобального еволюціонізму	3
Мельник Л.М. Питання національної еліти в політичній творчості Трохима Зінківського	6
Бровко Н.І. Розвиток уявлень про правосвідомість людської особистості в поглядах вітчизняних митців	7
Дамарад А. А. Нетитулована шляхта Беларусі і України у саслоўна-палітычных працэсах у Расійскай імперыі	9
Харьковщенко Ю. Є. Питання свободи у філософському вченні М. Бердяєва	11
Дем'яненко О.О. Осмилення сучасної освіти крізь призму бердяєвських ідей про дисбаланс системності розвитку культури	12
Дем'яненко О.О. Громадянське суспільство у процесах політичної модернізації України	14
Каляда І.У. Фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыі і навукі ў Беларусі (1920-я гады)	16
Терещук М. М. Інститут парламентаризму в континентальній правовій системі	19
Росавіцький О.О. Вплив релігії на формування правових систем світу	22
Бурак П. М. Глобализация цифровой индустрии, ее социокультурные риски и последствия	23
Дужа І. А. Вплив Сполучених Штатів на Іран	26
Коваль В. У. Аналіз уплыву Беларускай рады ў Празе на нацыянальную дыяспару ў Чэхаславакіі	27
Крючек П. С. М.В. Довнар-Запольский – создатель высшего экономического образования в Украине	30
Острога В. М. Деятельность педагогических курсов в Беларуси в начале XX в.	33
Самойленко Л. Я. Проблеми проходження державної служби в умовах реформування	36
Райченко А. А. Проблемма белорусской государственности в 20-е гг. XX в.	37